03.03.2023 Алгебра 8А,В клас

Формули коренів квадратного рівняння

Мета уроку: ознайомити учнів з формулами дискримінанта та коренів квадратного рівняння; навчити учнів розв'язувати рівняння використовуючи формули; розвивати логічне мислення, увагу, зосередженість; виховувати старанність, самостійність.

Квадратні рівняння мають

не більш ніж два

<u>(один, два або</u> <u>жодного)</u>

корені.

Означення.

Квадратне рівняння, старший коефіцієнт якого дорівнює 1, називають **зведеним**.

Наприклад,
$$x^2 - 7x + 10 = 0$$
; $x^2 - 4x - 32 = 0$

Означення.

Квадратне рівняння, у якому хоча б один з коефіцієнтів **b** або **c** дорівнює нулю то таке рівняння називають **неповним квадратним рівнянням**.

$$ax^2 + \boldsymbol{c} = 0, \qquad ax^2 + \boldsymbol{b}x = 0$$

Наприклад,
$$x^2 - 25 = 0$$
; $64 - x^2 = 0$, $2x^2 - 32 = 0$, $x^2 - 9x = 0$, $3x^2 - 12x = 0$, $5x^2 + 15x = 0$

Завдання 1. Розв'яжи рівняння $(1 + 7x)^2 - 25 = 0$

Розв'язання:

Крок	Зміст дії	Результат дії
Крок 1	Перенеси доданок (-25) у праву частину рівняння, змінивши його знак на протилежний.	$(1+7x)^2 = 25$
Крок 2	Оскільки рівняння записане у вигляді $x^2 = m$, знайди його розв'язки, скориставшись формулою $x = \pm \sqrt{m}$, $m \ge 0$.	$ 1 + 7x = \pm \sqrt{25}; 1 + 7x = \pm 5; $
Крок 3	Розв'яжи кожне з отриманих рівнянь.	1 + 7x = 5 afo $1 + 7x = -5$; 7x = 4; $7x = -6$; $x = \frac{4}{7}$; $x = -\frac{6}{7}$

Відповідь: $\frac{4}{7}$; $-\frac{6}{7}$.

Перегляньте відео:

https://youtu.be/iE 4ihb7dYg

СЛІД ЗАПАМ'ЯТАТИ!

Якщо

коефіцієнти a та c мають pізні знаки,

то рівняння

 $ax^{2} + bx + c = 0$ завжди **має корені**

Формула для обчислення коренів квадратного рівняння $ax^2 + bx + c = 0 \ (a \neq 0)$

$$x_{1,2} = rac{-b \pm \sqrt{D}}{2a},$$
де $D = b^2 - 4ac$

D - перша літера слова «**discriminant**», що в перекладі означа€

«той, що розрізняє»

За знаком виразу **D** визначають кількість коренів квадратного рівняння.

Сам вираз $D = b^2 - 4ac$ називають *дискримінантом*.

$ax^2 + bx + c = 0 (a \neq 0)$				
D < 0	D = 0	D > 0		
Рівняння не має	Рівняння має один корінь	Рівняння має два корені		
коренів	$x = -\frac{b}{2a}$	$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{D}}{2a}$		

Завдання 2.

2a

Заповни таблицю, де a, b i c — коефіцієнти квадратного рівняння виду $ax^2 + bx + c = 0$, D — його дискримінант, x_1 і x_2 - корені:

Рівняння	a	b	c	D	x_1	x_2
$3x^2 - 13x + 14 = 0$	3	-13	14	1	14 6	2
$D = (-13)^2 - 4 \cdot 3 \cdot 14 = 169 - 168 = 1$						
$x_1 = \frac{-b + \sqrt{D}}{2a} = \frac{13 + 1}{6} = \frac{1}{6}$	1 <u>4</u> 6		$x_2 = -$	$\frac{b-\sqrt{D}}{2a} =$	$=\frac{13-1}{6}=$	2
$4x^2 + x - 33 = 0$	4	1	-33	529	2,75	-3
$D = 1^2 - 4 \cdot 4 \cdot (-33) = 529 = 23^2$						
$x_1 = \frac{-b + \sqrt{D}}{2} = \frac{-1 + 23}{2} = -1$	$=\frac{22}{}=2$	2.75	$\chi_2 = \frac{1}{2}$	$-b-\sqrt{D}$:	$=\frac{-1-23}{}$	= -3

2a

Завдання 3. Розв'яжи рівняння $2x^2 - x - 3 = 0$

Розв'язання:

Крок	Зміст дії	Результат дії
Крок 1	Визнач коефіцієнти квадратного рівняння	$a = 2, \qquad b = -1, \qquad c = -3$
Крок 2	Обчисли дискримінант рівняння за формулою $D = b^2 - 4ac$	$D = (-1)^2 - 4 \cdot 2 \cdot (-3) = 1 + 24 = 25;$
Крок 3	Порівняй значення дискримінанта з нулем	$D > 0;$ $\sqrt{D} = \sqrt{25} = 5$
Крок 4	Знайди корені квадратного рівняння за формулою $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{D}}{2a}$	$x_{1,2} = \frac{1 \pm 5}{2 \cdot 2};$ $x_1 = \frac{1+5}{4} = 1,5, x_2 = \frac{1-5}{4} = -1$

Відповідь: −1; 1,5.

Завдання 4. Розв'яжи рівняння $\frac{2}{3}x^2 - 2x - 1 = 0$

$$\frac{2}{3}x^2 - 2x - 1 = 0$$

Розв'язання:

Крок	Зміст дії	Результат дії
Крок 1	Помнож обидві частини рівняння на 3, щоб отримати рівняння з цілими коефіцієнтами	$2x^2 - 6x - 3 = 0$
Крок 2	Визнач коефіцієнти квадратного рівняння	$a = 2, \qquad b = -6, \qquad c = -3$
Крок 3	O бчисли дискримінант рівняння за формулою $D = b^2 - 4ac$	$D = (-6)^2 - 4 \cdot 2 \cdot (-3) = 36 + 24$ = 60;
Крок 4	Порівняй значення дискримінанта з нулем	$D > 0;$ $\sqrt{D} = \sqrt{60} = \sqrt{4 \cdot 15} = 2\sqrt{15}$
Крок 5	Знайди корені квадратного рівняння за формулою $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{D}}{2a}$	$x_{1,2} = \frac{6 \pm 2\sqrt{15}}{2 \cdot 2};$ $x_{1,2} = \frac{2(3 \pm \sqrt{15})}{4} = \frac{3 \pm \sqrt{15}}{2}$

$$Bi∂noεi∂ь: x_{1,2} = \frac{3\pm\sqrt{15}}{2}.$$

Домашне завдання:

- Опрацювати §21
- Розв'язати рівняння: №828, 830.

Відправити на Human або електронну пошту smartolenka@gmail.com